

Orucun kazası

Bayan okuyucumuz: “Hangi oruçların kazası yapılır? Hükümleri nelerdir? Orucun kazâsı hangi hallerde, nasıl ve ne zaman yapılır?”

Bazen gafletimizden, bazen de gerçek bir özürlüğümüzden ibadetlerimizi aksatmış, Allah’a emrettiği şekilde itaat etmekte aciz kalmış olabiliriz. Bu bir günah hali olsun veya olmasın, şunu unutmamalıyız ki: Her ibadet noksanlığının bir telafi şekli vardır. Kim Allah’ı mağfiret ve merhamet Sahibi bilirse, mağfirete ve merhamete erer.

Bu bakımdan üzülop ümitsizliğe kapılmamıza gerek yoktur. Eski asil insanların bir sözü vardı: “Sen geçmezsen namaz geçmez” derlerdi. Biz de diyelim ki: “Sen geçmezsen namaz da, oruç da geçmez.”

Niyetlenip bırakılan, yani bozulan oruçların kazası yapılır. Zamanında tutulmayan veya tutulup bozulan farz orucun kazası farzdır. Meselâ Ramazan orucunu zamanında tutamamışsak, gününe gün kaza etmekle yükümlü oluruz. Eğer sağlığımız oruç tutmaya elverişli değilse gününe gün fidyesini vermekle oruç borcundan kurtuluruz. Fakat sağlığımız oruç tutmaya elverişli ise tutamadığımız her bir oruç günü için bir gün oruç tutmakla yükümlüyüz demektir.

Bozulan vacip bir orucun kazasını yapmak ise vaciptir. Meselâ bir adak orucu bozulmuş olsa, kazasını yapmak vaciptir. Bozulan bir nafil orucun kazasını yapmak da vaciptir.

Farz oruç deyince aklımıza hiç şüphesiz Ramazan orucu gelir. Ramazan ayında mü’minler eşsiz rahmet ve mağfiret sağanakları altında günahlarından arınırlar. Farz bir emir olan oruçla nefislerini melekleştirirler. Fakat, mübarek Ramazan ayını iyi değerlendirmek her beşere nasip olmamış olabilir. Bazen kimimiz oruç tutmaya güç yetirememiş, kimimiz ciddî özürler yaşamış, kimimiz bu müstesna ibadet ayını ihmallerimize ve lâkaytlıklarımıza kurban vermiş olabiliriz. Allah’ın rahmeti bütün dünyayı kuşatmışken, biz her nasılsa kendimizi hariçte tutmuş ve bu eşsiz rahmetten hâriçte kalmış olabiliriz.

Geç kalmış sayılmayız. Sakın, sakın; kendimizi geç kalmış bilmeyelim. Aksi takdirde önce şeytanın ekmeğine yağ sürmüş, şeytanı sevindirmiş oluruz, sonra da—Allah muhafaza—kaybedenlerden oluruz. Allah’ın rahmeti bizi kuşatmışken, kendimizi

kendi ellerimizle dışarı atmayalım. Kendimize kötülük yapmayalım.

Rahatsızlıklar ve kabul edilir özürler sebebiyle oruç tutamamış isek, zaten mesele yok. Rahatsızlığımızın veya özrümüzün bittiği ilk günden itibaren gününe gün kazâ etme imkânımız vardır. Bunu ihmal etmeyelim, geri de bırakmayalım.

Yok, eğer; ihmalkârlık ve vurdumduymazlık nedeniyle ramazan orucunu yemişsek, tevbe kapısının bizim için de açık olduğunu, Allah'ın rahmetinin ve mağfiretinin bizi de kuşatmakta olduğunu sakın, ama sakın unutmayalım. Ne olur; mağfiret kapısından kaçmayalım, kendimize yazık etmeyelim. Tevbe imkânımız hep vardır. Tevbe ile Allah'ın şefkat kucağına tâlip olalım, gözyaşları ile Allah'a iltica edelim, tevbe ve istiğfar edelim ve tutmadığımız oruçları günü gününe muhakkak kaza edelim.

İşte yine mübarek günlerin içindeyiz. Günler de çok uzun sayılmaz. Allah sabır veriyor. Hem üç ayların feyzinden istifade etmek de mümkün. Orucumuza bu gün hemen başlayalım. Oruç borcumuzu ise, Ramazanın ardından kaza edelim.

Nitekim hatırlayalım ki: Ramazan ayında ister özürlü, ister özürsüz bir gün bile oruç tutmayanların, Ramazandan sonra tutmadıkları gün sayısı kadar bire bir oruçlarını kaza etmeleri farzdır.

Ramazan orucunun kazası bayram günleri dışında her gün yapılabilir.

Ramazan dışındaki adak oruçları, başlanıp bozulmuş olan nafil oruçları ve kefâret oruçlarının da kazası yapılır.

Tutulmayan Ramazan orucu, önceden fidyesi verilmiş olsa bile, iyileştikten sonra tekrar gününe gün kaza edilmelidir.

Hastalığı sebebiyle oruç borcu olduğu halde; orucunu kaza etmeye güç yetiremeden, fidyesini de vermeden ölen kişilerin fidyelerini vârisleri verebilirler ve vermelidirler.

Duâ

Ey Rahman-ı Rahim! Bizi Sana yakın kılan hallerimizi artır! Bizi Senden uzaklaştıran davranışlardan uzak eyle! İbadetlerimizi eksikleriyle kabul et! Noksanlıklarımızı ikmal eyle! Amelimizi tamama erdir! İmanımızı kemale erdir! Âmin!